

43
СРБСКІЙ

Л Ъ Т О П И С Ъ

ЗА ГОДИНУ

1861.

ЧАСТЬ ДРУГА

ГОДИНА XXXV. КНИГА 104.

издае

МАТИЦА СРБСКА.

Уређуе

А. ХАЦИЊЪ.

У Б У Д И М У

Тискомъ кр. свеучилишта пештанскогъ.

1862.

С а д р ж а й.

	Стр.
I. Различита стара сръбска писма. Саопштава Максимъ Луданѣ	1
II. Критичка покушена у периоду одъ првихъ петъ векова сръбске исторіе. (Продуженѣ.)	21
III. Два рукописа, последнѣтъ деспота Ђурђа, и нѣгова сына Јована. Саопштио Станко Бошковић	61
IV. Народни конгреси овостранихъ Срба	74
V. Песме: 1. На св. Саву, одъ Ђ. С. Бугарскогъ	103
2. Нойца тиха . . . , одъ Дамяна Павловића	108
3. Айде! одъ Мите Поповића	109
4. Звоно, одъ Л. К.	111
5. Не ће, одъ Стояна Новаковића	112
6. Месець и небо, одъ Радила Лазаревића	113
7. Появишъ се . . . , одъ Абердара	113
8. Ой девојко! одъ Милолюба	114
9. Сужна рода (Јов. Араня). Превео Ј. Ј.	115
10. Ой звезде, ой звезде! одъ Л. Павловића	117
11. Гусларъ момче (Moog, Minstrel-boy). Пре- вео Л. К.	117
12. Ала вчишъ трубо! одъ Стояна Новаковића	118
13. Шта су мое груди? одъ Мите Поповића	118
14. Ружица, одъ Абердара	119
15. Димъ, одъ Л. К.	120
16. Свиснућу . . . , одъ Милолюба	122
17. Не люби ме . . . , одъ Владислава	123
VI. Сръбске народне приповетке. Саопштио С. Новаковић. (1. Човекъ съ белоу брѣдомъ. Стр. 125.—2. Царевъ сынъ и посинокъ. Стр. 126. — 3. Беда за бедомъ. Стр. 129. — 4. Ко Бога слуша, ономъ Богъ и дав. Стр. 131, — 5. Не брани Богъ, само да хоће чо- векъ да ради. Стр. 131)	125
VII. Босна. (Продуженѣ.)	134
VIII. Сръбске пословице. Седмо коло, одъ **	150
IX. Стогодишњица Саве Текелие 17. Аугуста 1861. г. у Новоме Саду	165
X. Матица Сръбска. Радња Матице Сръбске г. 1861	200

VII.

БОСНА.

(Продуженѣ). *

XIII.

Плевлѣ. Колашинѣ. Дробнякѣ.

Дубочица нѣ далеко одѣ Таслице. Кадѣ се пре-
ђу горе, коѣ окружую долину одѣ Дубочице, дође
се на полѣ, коѣ ѣ каменѣмѣ застрѣо. „Ево нѣ нашегѣ
каменитогѣ края, рекоше Гильфердингу нѣгови пра-
тиѣоци, не зове се бадава Таслица.“ То ѣ име, одѣ
турске рѣчи ташли (каменитый), са свимѣ заменило
србско име Плевлѣ. Сада обично целу нахиѣо називаѣо
Плевлѣмѣ, а варошѣ се нѣ србски зове Таслица.

Таслица ѣ каменита варошица поредѣ реке
Брезнице нѣ Чехотинѣ. У нѣой не быти до 650. мусло-
манскихѣ нѣ 115. православнихѣ куѣа са 6000. ста-
новника, међу коима има 1000. хришћана. У Таслицѣ ѣ,
после Мостара, најживља трговина у целѣой Херцеговинѣ.
Турци држе у нѣой много войску да пази на Црно-
горце. Гильфердинга су примили у Таслицѣ съ не-
обичномѣ почашѣу. Хришћани хтедоше тиме према

*) В. Срб. Лѣт. 1861. I.

и друго село Подпечъ прођешъ, онда ето ти села Хата у шуми, у коѣмъ сами пчелари станую. После тогъ села пенѣшъ се узъ гору Борѣ и Дренъино брдо, на коѣмъ има неколико мусломанскихъ кућа и село тогъ истогъ имена. Одъ тога села долазишъ у колашинску нахию, коя се на югу дотиче севернихъ граница црногорскихъ. У Колашину быће око 850 кућа, међу коима су 500. мусломанске, а 350. православне. На јужно-источномъ углу те нахије, близу црногорске границе, на гори в старий градић у коѣмъ има неколико десетина мусломанскихъ кућа. Колашински мусломани, по пореклу Славени, најбешњи су и најдивљи у целой Босни и Херцеговини. Они су на сву меру фанатици, нарочито у онимъ местима, коя се границе са Црномъ горомъ. Може се помислити, како живе хришћански кметови међу њима. Изъ тогъ су се узрока многи колашински хришћани одселили на югъ у северну Арбанию. Колашински мусломани немаю другогъ имена него : з л и к о в ц и. Ту славу деле съ њима и њихови на западу суседи Шаранци. Колашинци и Шаранци непрекидно су у бою съ Црногорцима; врло редко да в кадъ миръ међу њима. Сила божія народнихъ песама спевава те боѣве. На граници Колашина и Шаранаца престае турска управа. У тима двема нахијама и у крајвима, кои су на югу на црногорској граници, као : у Дробняку, Пиви, Никшићима, Банянима, Коренићима и т. д. народъ готово самъ себе управля. Разлика в само та, да становници хришћанскихъ места (као у Дробняку, Пиви, Банянима) мирно живе и данакъ све дотле плаћаю, докъ имъ не дотужи зулумъ суседнихъ мусломана или баши-бозука; а да изъ места у коима станую мусломани (као у Колашину, Шаранцима, Никшићима, Коренићима) султанова благајница ништа не добія, и да в у њима право ячега у највећемъ вку.

Съ Дренъина-брда долази се у врло дубоку,

уску долину по имену Потоци, у којој е и село тогъ имена. Села у Колашину имаю текъ неколико кућерака. Одъ Потока се иде узъ Бехтешевину а одатле се силази на поляну, на којој е село Чаклина. Надъ пољиномъ се уздиже гора Црни-врхъ, највиша на путу између Таслице и реке Таре. Прошавши поляну опетъ се пенѣшъ на Штрбину, а на десно остаю грдне стрме стеве, које се такођеръ Чаклина зову. За Штрбиномъ прелазу се јошъ горе Сирова-глава и Богомоля, којомъ е поникла тако густа шума, да се текъ съ великомъ мукомъ може по њој ићи. Тај путъ тако изнури силе, да морашъ захвалити Богу, кадъ опазитъ манастиръ Доволю на пољани предъ тобомъ.

Манастиръ Доволя е на обали реке Таре и садъ е са свимъ пустъ. Црква е саграђена 1545. г. Рукописа има много, али су сви изъ касниегъ времена.

Другиј данъ подигао се г. Гильфердингъ изъ Доволь да види и другиј пустыи манастиръ св. аранђела Михаила у Колашину, кои е тако исто на Тари. Црква е доста лепа, кровъ јој е на више места порушенъ, а иконостасъ нагрђенъ. У олтару на св. трпези было е неколико рукописа, а око престола лежало е млоштво другихъ. Што е могао г. Гильфердингъ понети, то е по начелу *ius primi occupantis* понео, а друго е оставио. Међу тимъ старицама има сила божія минея и другихъ црквенихъ књига, које су у XVII. веку писане.

Манастиръ св. Михаила тужно изгледа и показуе како ће проћи и довольскій манастиръ. Таквихъ пустихъ манастира има јошъ два у Колашину на Тари: Добриловица и Ближкова.

Путъ иза тогъ манастира опасанъ е, али е г. Гильфердингъ замолио тасличкогъ мудира Еминъ-ефендию, да јави за његовъ долазакъ заповеднику башибозука, кои су были у Дробняцма на црногорској граници. Одъ манастира се долази до брода на Тари,

